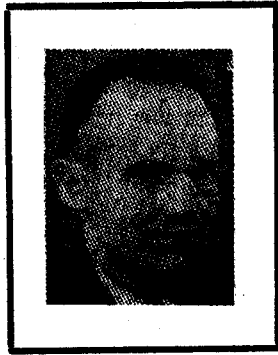

זכרו של ה. ווצל אסקאדאל

הדגמה. אסקאדאל טען, לעומת שוללים אלה, כי הצגת פעולה כלשהי במסגרת משקית כוללת, היא היא שמבליטה את יעילותו הכללית של המשק. ואכן, ההתעניינות הרבה שעוררו חוות ההדגמה הצדיקה את עמדתו.

אסקאדאל הצטיין באופן מיוחד כמרצה. קהל השומעים רחש לו אימון רב, ומיד עם עלותו על דוכן המרצים בכל אסיפה שהיא של חקלאים, נרצו בין רגע קשר הדוק בינו לבין הקהל ולכן יכול היה להשפיע על הציבור בהתלהבותו לרעיון מסויים וכולם היו מוכנים ללכת אחריו בכל. דבריו היו קודש לכל החקלאים בדנמרק, כלאיכר הועיר, כלחואי העשיר. הוא גם היה ידוע בתכור גותיו התרומיות, צנוע ולעולם לא שאף לכך ששמו יירשם בראש. הדיווחות שנתפרסמו, תוצאות הניסויים שהוא סיכם, לא נשאו את שמו אלא את שם המוסד בו הוא פעל. האימון אליו היה גדול באופן מיוחד מפני שהוא עצמו בא מהחקלאות. הוא נולד כבן לחואי, התמחה באופן יסודי בחקלאות בדנמרק ובאנגליה. ביקר בבית הספר הגבוה העממי, השתלם הפקולטה לחקלאות והוסמך ב־1920 בתואר מדעי. שנים מספר אחרי גמר הפקולטה השתלם באופן מיוחד בגידול בהמות וב־1925 הצטרף לחבר העובדים של המכון לחקר הבקר ועלה לדרגת מנהל. במחקרים ובניסויים הוא הקפיד באופן מיוחד על הדייקנות המדעית בכל השלבים, וכשהתוצאות של מחקר או ניסוי לא היו ברורות וחד־משמ

ב־13.10.58 מת בדנמרק בגיל של 61 שנה ה. וונצל אסקאדאל. מפתיע הדבר כמה מועט היה פרסומו של אדם זה בחוגי בוקרים בעולם ובארצנו, אם כי פעולותיו בענף הבקר בדנמרק היו בעלות ערך יוצא מגדר הרגיל. למעלה מ־30 שנה הוא שימש בתפקיד של ראש המכון למחקר בענף הבקר; מכון זה נחשב לחשוב ביותר בחקר לאותה של דנמרק.

אסקאדאל הקדיש תשומת לב מיוחדת להפצת תוצאות המחקרים בחקלאות היה עוקב בעירנות אחרי התוצאות של השימוש למעשה בתוצאות הניסויים במוסדות המחקר. הוא הרבה בנסיעות השתלמות משך כל חייו; ביקר גם בארה"ב, והעלה מדי פעם הצעות חדשות למחקרים וניסויים במקצוע הבוקרות. הוא השקיע הרבה מרץ ויוזמה בהקניית הידיעות בקרב החקלאים בדבר השימוש בחלב רוה בהזנת בעלי־חיים.

אסקאדאל היה לא רק איש מחקר וניסויים — הוא הצטיין כמדריך־מטיף והפיץ את תורתו וידיעותיו ברבים; הוא ניהן בכוח שכנוע רב, ובכינוסי חקלאים לא הסתפק במסירת דרשות מדוייקים ומעניינים על תוצאות המחקרים, אלא מיד היה מתחיל בהספה לשיפורים במשק לאור ממצאי המחקר והניסויים. אפשר להזכיר בהקשר עם זה את החשיבות שהוא ייחס להזנת בקר חלב בעל כושר הנבה גבוה במספוא המיוצר במשק. הוא ערך ניסויים בכיוון זה והגיע לתוצאות טובות למדי, ואף על פי שלא היה כל ביטחון שאפשר יהיה להגיע לאותן התוצאות בתנאי משק רגילים, הוא הצליח בכל זאת לעודד איכרים רבים להגדיל את חלקו של המספוא הגס בתפריטן של פרות חלב, ולדבר זה נודעה חשיבות רבה בזמנו ואף בזמנו.

בשנים האחרונות התבלט אסקאדאל בפעור לותיו במקצוע פיתום העגלים. כן היה מהתומכים הראשונים ברעיון של חוות הדגמה. רבים פקפקו אם אמנם יש תועלת בניהול תעמולה לרעיון מסויים על ידי הדגמתו הלכה למעשה במשק

מידיעות המזכירות

ביום ה'30.11.58 דנה הוועדה למיכון החליבה וסיכמה בשני ענינים: א. להמליץ על הפעלת מכונת חליבה בעלת מפעם אויר במשק המושבי תוך שמירה על העקרון להשתמש בתוצרת פירמה אחת בלבד. ב. להפעיל את "שדרת-הדג" הראשונה תוך קיום כל הפעולות — כגון: הכנה, שטיפת גביעים, גמירה במכונה — הנהוגות בחליבה המכנית עד היום.

● באותה ישיבה נדונו בעיות הקשורות במבחן הפרים וסוכם לבקש כינוס ועדת ההשכלה ע"מ לקדם ולשכלל את העבודה.

● ביום ה'11.2.59 התקיימה ישיבת המועצה שהיתה מוקדשת בעיקר לדיון על המשבר הקשה העובר כעת על הענף עם הירידה התלולה של מחירי החלב והקפאון בשוק הבשר. הח"ח שמא-ראגד וגשל מסרו על הדיונים שהתקיימו במסגרת דות השונים וניסו בדבריהם להעריך את התפתחות הצפויה בעתיד הקרוב. בשיחה השתתפו רוב חברי המועצה והובעה דיעה כללית שיש לראות את המשבר כמשבר חולף ויש לעודד את הבוקרים ואת המשקים להגביר מאמצים ע"מ להתגבר עליו. בשיחה הוערכו ברות חיובית ראשית המפעלים של המועצה לייצור ושיווק חלב להגברת השימוש בחלב שתייה והודגש הצורך לגייס אמצעים מלכתיים ע"מ להרחיבם.

● בהמשך הישיבה נמסרה אינפורמציה על ייסוד המועצה לשיווק בקר לשחיטה והמועצה בחרה 3 חברים אשר ייצגו בה את ההתאחדות.

● נדונו בעיות קרן השחפת וסוכם להציע הקטנת הגבייה לקרן מפרוטה שלימה למחצית הפרוטה וכן לתבוע קיום הפריטי בהנהלת הקרן. היינו 3 באיכוח הציבור ולשלושה פקידי ממשלה.

● אושרה זכות חתימה בשם ההתאחדות על צ'קים ומסמכים לח"ח וגשל ושמאראגד.

● בסוף הישיבה נמסר כי הדפסת תרגום ספרו של מוריסון "מספוא והזנת בעלי חיים" הולכת ונשלמת וכי הספר יופיע בשבועות הקרובים.

● בישיבת המזכירות ביום ה'14.1.59 מסר הח' שמאראגד סקירה על המצב בעדרים ובשיווק ועמד על הסיכויים לשנת תשי"ט. בעקבות הסקירה התפתחה שיחה על הערכת המצב, בה השתתפו כל חברי המזכירות. ● אחרי ביור יסודי של התנאים החליטה המזכירות על הצטרפות משרד ההתאחדות על כל עובדיו לקרן הפנסיה של הסתדרות הפקידים. ● נדונו סדרי ביקורת החלב בכפר בתיה והוחלט להכיר בביקורת בעבר תוך דרישת הנהגת שיפורים בעבודה בעתיד. ● הובאה לדיון הצעה על הצטרפות ההתאחדות לאגודה לגנטיקה והיא נדחתה זמנית ברוב דעות. ● הוחלט לדחות את ההצעה להביא זירמה קפואה מאנגליה לצרכי תצפיות בשטח הטיפוח.

● ביום ה'27.1.59 זומנה פגישה של פעילי המזכירות עם נציגי האגודות להזרעה מלאכותית. בראשית הפגישה מסר הח' וגשל על תקציב תצוגת הבקר לחלב בתערוכה החקלאית וביקש את השתתפות האגודות במימון התצוגה. אחרי

עיות, הוא היה אמנם מפרסם את כל החומר, אולם תוך ציון כל הספקות, על מנת לא להכשיל את המעיינים בתוצאות ניסויים כאלה.

כל אלה שהכירוהו יכרהו כמורה דגול, כחור קר וכאיש מעשה, ומעל לכל כידיד נאמן.

א. הנדל ח. שור